

Una metròpoli de primera, amb una perifèria de tercera

L'Àrea metropolitana de Barcelona (AMB) conté 36 municipis, però només 18 disposen dels serveis més intensos de l'empresa TMB (Metro i Bus). Aquests 18 municipis paguen un recàrrec sobre l'IBI per a fer front al dèficit d'explotació i, junts, han formaven la 1a corona de la tarifa de transport.

Sempre s'ha valorat com injust que l'ATM (Autoritat del Transport Metropolità) vagi admetre una primera corona amb distàncies extremes (Montgat – Castelldefels) coincidents amb Terrassa – Barcelona (3 zones). Aquest fet suposa que tots els catalans subvencionem una tarifa social per a la població de dins de l'AMB, fet que disminueix els ingressos de l'ATM per a tot el sistema.

Però ara, l'AMB ha integrat 18 municipis més a la 1a corona, aplicar-los el recàrrec sobre l'IBI, però sense els serveis que hi ha als inicials. I és injust, perquè el recàrrec hauria d'anar tot ell directament a l'ATM, que és qui baixa preus, sense nous serveis subministrats per part de l'AMB. A més, els operadors principals afectats són RENFE, FGC i les companyies de bus regional, però mai TMB.

Aquesta visió de corones allunya la viabilitat de tarja T-mobilitat en la qual fa temps està treballant la Generalitat i que hauria de ser objectivament per distància. El recàrrec de l'IBI no hauria d'afectar allò que paga l'usuari sinó la major oferta que es gaudeix al centre (amb un major dèficit d'explotació). Perquè, en la resta de línies de Bus no hi ha un dèficit comparable i en Rodalies es reparteix entre una oferta territorialment més extensa.

Sobreviuen encara moltes incoherències: valdrà el mateix anar de Martorell i Sant Andreu de la Barca, que són veïns, que fins Montgat? Travessar la frontera suposa el cost màxim?

El resultat consolida una perifèria més pobre en serveis. Per contra, hi ha un centre amb una oferta destacada i amb majors subvencions. Creiem que és innegable el cercle viciós de “menor oferta > menor demanda > menor subvenció”. Aquesta dualitat no és neutre, sinó reforçada perquè ratificaria aquell tòpic en el qual, els pobres, a més de ser-ho, se'ls acut viure als pitjors llocs.

El debat suscitat planteja la qüestió sobre l'equitat en la distribució de serveis, subvencions i costos del sistema de transport públic, el qual, com és notori, assoleix una oferta gens homogènia. El fet que un territori, l'Àrea Metropolitana (AMB), disposi d'institució i govern explicaria molt bé el preu que ens suposa a la resta ser a una perifèria sense res comparable. Cal que es facin públiques les dades del sistema i que es mostri el maltractament de la perifèria, amb xifres!

manel larrosa, Via Vallès.